

H I R E K.

Jót a vendéglátó családoknál töltötték el. De hamar gyülekezni kezdett a közönség a poliskola hatalmas tornatermében, ahol igazán mondhatjuk, hogy a község majd minden lakója jelent és a nehéz közlekedési viszonyok dacára vidékiek is szép számmal jelentek meg. Külön örömmel jegyezzük föl, hogy együtt láttuk innepségen a járás egész körjegyzői karát is, messze vidékről sereglettek ide, hogy a közünnepéből részt kérjenek. Pontban 4 órakor sztek meg gróf Szápáry László, gróf Szápáry zloné, gróf Batthyány Ernőstí védnökök akik-terembe lépésük alkalmával a zenekar a nusra zendített reá, amit a közönség meghatva gatott végig. Ezután a hangverseny gyönyöbnél-gyönyörűbb számai következtek. A hang-seny műsora a következő volt:

1. Liszt: Preludium. Előadja a zenekar.
2. Schubert: Szinfónia. Előadja a zenekar.
3. a) Svendsen: Románca.
b) Simonetti: Madrigal. Hegedű-előadja Dr. Vajda Imre, zongorán kíséri Révész Imre.
4. Berlioz: Faust elkárhozása. Előadja a zenekar.

A mesterien betanított és fegyvelmezt katonae feledhetlen pillanatot szerzett a közönség: és osztatlan érdeklődés és lelkesedés kísérete atonazenekar minden színtáit bizonyosságul annak, gy e katonazenekar vezetői Pfeiffer és Sernfríd atásuk magasztán álló elsőrangú karmesterek. műsornak kimagasló száma volt Dr. Vajda Imre s. gy. e. hadnagyművész hegedűjátékát, akit rész Imre 106. gyalogezredbeli hadnagy kísért sés technikával. Dr. Vajda Imre művész játéka- a muraszombati közönség immár 3-szor nyörködött és a közönség alig tudott betelni első rangú művész élvezetben. Ezzel a katonangversenye tulajdonképpen bezáródott és a met színültig megtöltött közönség melegeledése- t és gyönyörének többször kifejezést adva távo- t el a hangversenyről.

A hangverseny után a közönség a katonatekarral Szápáry László gróf parkjába vonult, ol a katonazene szerenádát adott és gyönyöbnél-gyönyörűbb dalokkal szórakoztatva a kö- tséget. Gróf Szápáry László az alkalommal ismet idégül látta a tisztí küldöttséget, melynek tagjai- l hosszú órákon át fesztelenül társalgott család- al együtt.

A térszene után a közönség a Dobrai szálloda meibe vonult, ahol vidám vacsora után az ifjú- g tánca kerekedett, úgy hogy a mulatságnak ik a kora reggel vetett véget. Nem zárhatjuk a mulatság krónikáját anélkül, hogy fel ne yezzük, hogy hasonló sikerű mulatsága és hang- rsenye a járás közönségének meg aligha volt. kedvező időjárás, a gyönyörű műsor, különösen nemes cél oly szép számu közönséget hozott sze és oly lelkes hangulatot teremtett, hogy zán a résztvevők minden tagja nagy melege- ssel beszélt még napokon át az est sikeréről.

Az estély tehát fényes erkölcsi sikerrel jött. anyagiakban is minden jóslást és minden ményiséget felülmúlt, mert dacára, hogy az idő vidsége miatt a rendező bizottság csak a leg- erényebb agitációt fejthette ki és dacára, hogy ünnepszég hétköznapra esett, a fizta bevétel 1.000 koronát jóval felülhaladta. A katonai kül- tségs vezetője Csursuz György százados nem zózott örömeének és lelkesedésének kifejezést adni gyönyörű eredmény fölött, amely minden vára- zstát felülmúlt. Följegyezzük és bírujuk a százados ígérteit, aki tudvalevőleg az ezredek özvegy és va alapjának egész intézményét vezeti, hogy gnagyobb készséggel fog ezental is segítségünkre nni, ha hozzá fogunk fordulni az irányban, hogy kalmas időben a katonazene ismét rendelkezé- nkre álljon.

Muraszombat közönsége igazán méltóan róttá le azt a hálát, amellyel a vitéz ezredek katonái- nak tartozik és büszke örömmel jegyezzük föl, hogy ez a körülmény illetékes helyen a legnagyobb elismerésre is talált. Nem lenne teljes krónikánk, ha meg nem emlékeznénk a muraszombati ur- asszonyok és úrnőgyekek lelkes támogatásáról, mellyel a nap sikerét eldöntötték és előmozdították. Lelekes urasszonyok fáradtságát és időt nem kimélve eredményesen és nagy meggyőző erővel végezték a jegyvárusztást oly fényes sikerrel, hogy igen szép számu közönséget már nem lehetett jeggyel ellátni és nagyon sokan hallgattak kívül- ről is helymárványban a hangversenyt, a kedves muraszombati leányok pedig kilaóösen a delelőtti órákban a pumpolás körül végeztek dícsérete méltó és eredményes munkát.

Az ünnepegy részletes elszámolását jövő számunkban fogunk közzélni.

Polgári iskola deákasztal.

A polgári iskola segítő egyesületének kérelme, szözata hatékony hatást váltott ki járásunk lelkiéletében. A legszebb eredményeket várni jogosultak vagyunk immár. Oly eszmet vetett fel a járási segítő moz- galom, melynek megvalósítása esetén a redők a szűnök homlokáról, a gyomorgon- dok az ifjakból eltűnnek.

Arról van szó, hogy a polgári iskola segítő egyesülete egy „deákasztal” léte- sítsen.

Tekintsünk el most egy kissé a jelen haborus helyzettől gondoljon vissza min- denki a maga tanulóéveire! Ha emlékezetünk- ben vissza hívjuk deákéletünket, akkor lehetetlen megtagadni ettől a deákasztaltól a legnagyobb támogatást, a határtalan segítséget.

A diáklelet bájos, örömteli. Telve biza- lommal, hő vágyakozással a jövő iránt. Derűs mindig az ége, bár gyakran szívrá- ványos is. Tiszta, romlatlan lelkiünk és fogékonyssággal szívta magába mindazt az erőt, tudományt, ismeretet, tanítást, melyek az élet küzdelmére szükségesek.

Ezeknek a deákeveknek halával tarto- zunk. Ez a hála minden ember ékessége. Erény is, de csak úgy, ha azt gyakorolják is. Gyakorolni ezt eddig a múltban nem volt alkalmunk, mert hiszen iskolánk sem volt, meg bőkezűbb volt az élet is. Ma van a járásnak egy szépen indult polgári iskolája, de mostohább a megéltetés, nehe- zebb is.

Most a még élő anyák, apák, hajado- nok, ifjak szívéhez, a nők és férfiak vála- mennyienek a lelkehez szölnünk. A segítő egyesület „deákasztal” alap létesítését el- határota.

Felkerjük ezt a közel 60000 lelket számláló járás minden lakóját, hogy adako- zanak ezen alapra melynek évi jövedelme a szegény sorsu tanuló javára fog fordít- tatni. Deákasztal a jövőben nélkülözhetetlen lesz. Az adakozókat meg fogjuk örökíteni és az adakozásról nyilvánosan fogunk el- számolni.

A kegyes adományokat kérjük Kováts György igazgató úrhoz Muraszombatba küldeni.

A szíves adományokért ezuttal mon- dunk hálás köszönetet.

Muraszombat, 1918. szeptember 24.

Dr. Sömen Lajos
elnök

H I R E K.
— Kitüntetés. A legfelsőbb had- vezetőség Oszkó József feisöcsalóányi népfölkelőt a koronás vas érdemkeresztel tüntette ki.

— Tóth Kálmán marad. Amily általános s öszinte sajnálkozást váltott ki annak idején a hír, hogy Tóth Kálmánt át- helyezték, épp oly igaz és benső örömmel veszünk értesítést arról, hogy méltányolva a speciális okokat, a vallás és közoktatásügyi miniszter Tóth Kálmánt eddig viselt álla- sába visszahelyezte. Tóth Kálmán lebilin- eselő uri modorával mindannyiunk osztatlan becsülését és szeretetét bírja s vidéki méreteket meghaladó kiváló képességei folytán ugy exponált vidékünk közoktatás- ügyére, mint társadalmára fávözása a leg- súlyosabb veszteséget jelentette volna.

Meghívó. A Vendvidéki Magyar Közmű- elődési Egyesület 1918. évi október hó 17 én d. e. 10 óra 30 perckor a muraszombati I. sz. állami óvoda nagytermében, az egyesület 25 éves fenn- állásának évfordulója alkalmából rendkívüli ünnepi közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjai ezuttal meghívataknak. Tárgysorozat: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. A 25 éves V. M. K. E. története. Irtá és felolvassa: Tóth Kálmán főtitkár. 3. Ünnepi beszéd tartja Dr. Czűrák János elnök. 4. Határozat- hozatal az évi 500 koronás tanítói jubeliumi juta- lomdíj tárgyában. 5. Gróf Batthyány Zsigmond, Gróf Szápáry László és Gróf Zichy Ágost urak- nak az egyesület tiszteletbeli tagjaivá leendő meg- választása tárgyában határozat. 6. Az alapszabá- lyok szerint benyújtandó indítványok. Délben 1 órakor a Benkő-féle vendéglőben közös ebéd lesz. Egy teríték ára bor nélkül (Leves, sült főzelékkel, teszta és gyümölcs) 12 korona. A résztvenni kívá- nok kéretnek, hogy ebbeli szándékukat október hó 12-ig az elnökséggel közölni szívesek legyenek. Muraszombat, 1918. szeptember 30. Dr. Czűrák János s. k. elnök. Toth Kálmán s. k. főtitkár.

Meghívó. A Vasvármegyei Általános Tanító- egyesület Muraszombati Járásköre ez évi öszí, sorrendben LXXVIII. rendes gyűlést 1918. októ- ber 17-ikén d. e. 8 órakor a muraszombati az I. sz. állami óvodában fogja megtartani, melyre a kör tagjait és a népnevelés barátait tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: 1. A tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Elnöki jelentés a tavaszi közgyűlés óta felmerült mozzanatokról. 3. A nepoktatási törvény felszázados évfordulójá- nak méltatása. Előadó: Hertelendy Zsigmond. 4. Ket érdeműs tanító üdvözlése kiváló szolgálatuk- nak 40-ik évfordulója alkalmából Terenta János kártárs által. 5. Mi a tanító teendője a többterme- les teren. Előadó: Melich Andor. 6. Esetleges indítványok. 7. Tiszújítás. Vaskorpád, 1918. szept. 26. Sinkovich Dénes s. k. a kör alelnöke. Lippai Vendel s. k. a kör jegyzője.

Szerkesztői üzenetek.

Izene! többeknek. Szeptember 8-án és 15-én lapunk nem jelenhetett meg és pedig papírhiány és nyomdai technikai, meg erőhiányok miatt, ez okból a jelzett napokról lappeldányokat pótlólag sem küldhetünk. A bajok a helyzethez mért fok- ban egyelőre szánálva vannak. Minden erőnkkel és tehetségünkkel, sőt meg vagyoni áldozattal is, azon vagyunk, hogy közönségünk igényeit ki- elegítsük és teljes mértékben szolgáljuk, de a háborus helyzetből folyó körülményeknek minden- kor ki vagyunk teve és így azokkal számol- nunk kell.

Lakasvaltoztatásokat kerjük pontosan be- jelenteni, különösen azok részéről, akiknek a házterete küldjük, hogy azt pontosan tudjuk ren- deltetési helyére eljuttatni.

A szerkesztésért felelős: Scheibner Aladár.

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor., egyes szám 40 fillér.

Keziratok, előfizetési és hirdetési pénzek és reklámciók: Muraszombati Mezőgazdasági Bank r.-t. Muraszombat küldendők.

Laptulajdonos és kiadó: Muraszombajárás Gazdaszövetség.

Főszerkesztő:

Dr. SÖMEN LAJOS.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Készül: Vendvidéki Könyvnyomda Muraszombat, ahol egyes számok kaphatók.

Gazdaszövetségi tagok, tanítók és jegyzők részére egész évre 15 korona.

Hirdetési díj: minden szo ára 80 fillér.

Einek megfelelően számítjuk a terület hirdetést. A vastagbetű és aláhúzott szavak kétszeresen számítatnak. A korlátozó hoz való jogukat fenntartjuk.

Nyitltér sora 4 korona.

A magunk erejéből...

A világragédia befejezéshez közeledik s bizonyos az, hogy amennyi tetterőt ön- megtagadást igényelt, hogy abból becsü- lettel kerüljünk ki, épp annyit, de talán még több energiára lesz szükségünk, hogy a romokon új élet fakadhasson.

Kétségtelennek látszik, hogy a háboru tengernyi pusztításainak nyomán az egész világ mérföldes lépésekkel halad a szociál- is átalakulás felé. Szívesen hisszük, hogy elsősorban az állam jár elől jó példakkal, de alig remélhetjük, hogy ezen állami in- tézkedések a szélső perifériákra a közetebbi időkben közvetlen hatással lehetnének. Így tehát a kulturális, jóléti intézmények mul- hatatlanul szükséges létesítésében csak ugy és annyiban bizhatunk, amennyi áldozat- készséget, a korszerű alkotások iránti ön- zetlenséget felmutatni tudunk. Nem le- gendő azonban ezeknek felismerése és hangoztatása. Meg kell nyilvánulnia az áldozatkészségnek az anyagiak létrehoza- ban, az önzetlenségnek a létesítendő in- tézményekkel való lelkiismeretes veletör- désben.

Hogy a szükséges anyagi eszközöket előteremthessük, erre buzdító példa a közelmúltban lezajlott katonanap fényes anyagi eredménye. Nem tudjuk ugyanis elképzelni, ha minden évben egy ilyen s illetve ehhez hasonló jótékonyági napot rendeznénk a járásban létesítendő kulturális és népiéleti intézmények alapja javára, hogy akkor közönségünk kevésbé lenne adakozó, mint volt a katonanapon, mely minden tiszteletünk s igaz szeretetünk mellett is csupán részben és közvetve lehet hatással járásunk közönségére.

Azonban nem csak az egyeseknek kellene kivenniük részüket az áldozatkész- ségből, hanem épp ugy, sőt fokozottabban vállalatainknak, első sorban pénzintézeteink- nek is. Tudott dolog, hogy Ausztriában mennyire el vannak terjedve a községi takarékpénztárak s hogy azok nyereségüknek jelentékenyebb részét közcélokra fordítják. Ha pénzintézeteink csak némileg is a jelen idők színvonalára emelkednek áldozat- készségükben, ugy nem zárkozhatnának el az elől, hogy alapszabályaikba felvegyenek egy újabb paragrafust, mely szerint az évi tiszta nyereség 4-5 százalékka járási köz- célokra legyen fordítandó. Az így gyűjtött tőkékből mennyi szépet, üdvöset lehetne alkotni 10-15 év alatt!

Rajtunk a sor! Megértjük-e az idő szavát!? Ne várjunk másoktól mindent! Tegyük azt meg, mit a magunk erejéből

megtehetünk és tegyük meg első sorban járásunk érdekében! Szépet, csodásat al- kothatunk, hogy az utódok áldani fogják emlékünket. Csak egy kis önzetlenséget, egy kis áldozatkészséget!

A V. M. K. E. jubilaris közgyűlése.

Főispán, alispán és tanfelügyelő a 17-iki közgyűlésen.

1893. október hó 4-en a Vasmegeyi Általános Tanítóegyesület Muraszombati Járásköre Csendla- kon tartott öszí közgyűlésen elhatározta, hogy Közművelődési és Magyarosító szakosztályt létesít kebelében. Ez a szakosztály volt a magva a mai Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek, amely néhány évvel később önálló egyesületté alakult. Tanítók csinálták s tanítók tartották fenn az egyesületet, mely a lefolyt 25 év alatt a rendelkezésére álló szerény eszközökhöz képest igen sokat dolgozott a járás megmagyarosítása érdekében.

Ha valamikor, ugy most van kiváló jelentő- sége a magyarosító törekvéseknek, amikor a dél- szláv aspiráción kész martaléknak tartják a magyar- országi vend népet, azonban sziklaszilárdan áll a magyar állameszme mellett s hazafias érzésének kifejlésztésében nem kis érdeme van a negyed- százados V. M. K. E.-nek s annak a tanítói kar- nak, mely ez egyesület gerincét képezi.

E fontos hivatás tudatában az egyesület vezetősége a negyedszázados évfordulót a háborus viszonyokhoz mért szerény keretekben egy e hó 17-én tartandó rendkívüli közgyűléssel kívánja megünnepelni, amelyen visszapillantást vetve a 25 év történetére a magyar cultura és a magyarosítás ünnepegyére aratja a közgyűlést.

Az egyesület vezetősége alkalmat talált arra, hogy vármegyeiek főispánját, dr. Ostffy Lajost, az alispánt Herbst Geza udvari tanácsost és Druisner György, kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelőt, a V. M. K. E. működéséről s a negyedszázados évforduló jelentőségéről tájékoztassa s őket a jubilaris közgyűlésre meghívja. Ugy a főispán, mint az alispán, valamint a kir. tanfelügyelő meg- igérik, hogy a jubilaris közgyűlésre eljönnek.

Örömmel regisztráljuk e hírt, mert ez illus- tris férfiak megjelenése nemesak kellő dísz fog kölcsönözni a jubilaris közgyűlésnek, hanem egy- ben elismerése és méltatása annak a hazafias működésnek, amelyet a V. M. K. E. kifejtett s a melyet a jövőben még fokozottabb mérvben ki- kifejtene kell.

Adakozzunk az elesett hősök

özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

H I R E K.

A vend és a magyar nóta

A m hó 24-iki fényesen sikerült katonanap egy érdekes és jellemző epizódját írja meg a Vasvármegye a következőképpen: „Magyar katonák jártak a vasi tótságban. Gyülekeztek a vendek a 83-asok és 106-osok katonanapjára. Bankókkal bélelt kövé bugyellárosok feszítették büszke mellüke amikor ott áltak Muraszombat főterén és hallgatták a katonamuzsikát, amely arr- volt hivatott, hogy filléreket csalogason l- az emberek zsebéből a vasi katonák rok- kantjai, hadiözvegyei és árvái javára.

Lehár ezredes bandájának vitéz kürtöse épen egy pompás Lehár operett előadásá- val hódoltak a Lehár névnek. Mikor vége- ért a walzer és felharsant a taps, félrevágt- a kalapját, sodított a bajuszán egye- Lutarics József. szentbíbóri vend gazdalkod- és sunyi mosollyal odaállt a karmester. ele- mint mikor a primás elé áll a mulat- gavallér és százas bankót tartogatott a ka- mester orra alá:

Tekintes Muzsikus Kapitány U- mondja a vend a százast lobogtatva, rende- nek egy nótát, de magyar nóta legyen ám!

A karmesternek tetszet ez a naivság- rázendített egy ropogós csárdás potpurri- rra. Lutarics összévágta a bokáját, táncz- libbert a katonazenekar élén, azután oda- erőszakolta a százast a karmesternek. — Magyar nótáért megéri ez a fizetség.

A magyar fiuknak tetszett a vend magyar érzése. megéjtették. Lutarics er- megint előkotorászta az erszényét és kiva- gott egy újabb százast, de most már Hymnust, a magyarok imádságát követelt. És Lutarics százas bankójáért felhang- zott a Hymnus Muraszombat főterén s a emberek levett kalappal imádkoztak: Iste- áld meg a magyart! És az imádságo- meghatott emberek élén ott futja a korus- a vend Lutarics József. Talán át is hallo- a határon ahol a délszlávok szövögetne- álmodt a vasi vendiség lekanyarításáról. szentbíbóri vend imája méltó felelet a dé- szláv agitátorok ábrándjaira.

És hogy ez a kis történet, nem kitalá- lás, a két százas bankó, meg ezernyi szer- és fultanu a tanuság rá. Csak egy pára- vannak a szem és fultanuk között, ak- azt mondják, hogy Lutarics a Kossuth-nót- követelte a százas bankójáért és a karme- ter félreértéséből gyújtott rá a Hymnusra.

Amily szívesen rögzítjük meg a kedély- sorokat lapunk hasábjain épp annyit szeretnénk messzhalatszón tudtára ad-

